

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союзу“.

Рік XVI. Нью Йорк. Четвер, 16-го Липня 1908. Число 29

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, July 16, 1908. No. 29.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Юній 1908.

В. 34. Стависка. Теодозія, жена Івана, ум. 20.V. 08.	1400 00
В. 32. Войтила Михайл, ум. 5.V. 08.	900 00
В. 139. Бурка Теодор, ум. 25.V. 08.	1000 00
В. 29. Грозьо Антін, ум. 29.V. 08.	1000 00
В. 75. Чупа Михайл, ум. 4.VI. 08.	1000 00
В. 16. Калапір Марія, ж. Івана, ум. 5.V. 08.	400 00
В. 16. Сувак Марія, ж. Івана, ум. 23.V. 08.	400 00
В. 32. Тарпак Анна, ж. Стеф. ум. 31.V. 08.	400 00
В. 2. Грицко Іван	100 00
В. 38. Ткач Прокіп,	100 00
В. 46. Тома Онуфер,	100 00
В. 6. Руснак Юрій,	100 00
В. 81. Пашкевич Френк,	100 00

Разом 7 000 00

Платня гол. урядників за Юній 165 00

Адміністрація Союзу за Юній 132 43

Весь розхід виносить 7 297 43

Розмет платить 8148 членів на ціле посмертне (кождий по 0 86 дол.) і 800 членів на пів посмертного (кождий по 43 цнт.). Крім того кождий член платить за орган „Союзу“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол., а на половину посмертного 57 цнт.

К. Киріс, председатель. С. Ядловский, секретар.
А. Шаршонь, касієр.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Липень.

16 Ч.	Якінта, Мокія, Анат.
17 П.	Андрей арх. крат.
18 С.	Атанасія ат., Бир. і М.
19 Н.	5. Луні мч., Лук. Сіс.
20 П.	Тома пр., Маркелія
21 В.	Прокіп вч.
22 С.	Павкратія свч., Бар.

По причині, що минулого тижня відбувала ся Головна Х-а Конвенція Р. Н. Союзу, та що члени Редакції мусіли бути присутні на ній, тому се число виходить опять лишень в 4 сторони. Ми зі своєї сторони перепрошуємо Ви. наших читачів за се, а обіцяємо виражену їм шкоду як найскорше надолжити.

Редакція.

— Суд над Мпославом Січинським. О півночі, з середи на четвер, то є з 30-го на 1-го с. м. суд присяглих у Львові, який був зложений з самих поляків, засудив на смерть Мпослава Січинського за те, що дня 12-го цвітня с. р. убив намісника Галичини, графа Потоцького. Мпослав Січинський вислухав і прийняв впрок так само спокійно, як заховував ся несь час в слідстві і підчас розправи. Трибунал однак по виданню засуду ухвалив предложити М. Січинського до цесарської ласки о помилувані. Таку

саму просьбу заслала і вдова по наміснику. Обширніше про сю справу в слідуючій числі.

— Гроші то смерть. В селі Седина під Миколаївом на Україні недавно приключилась ось яка дуже сумна подія. Селянин Матвій Сечук продав у Миколаїв волі. Коли приїхав до дому, то віддав гроші жінці. Грошей було 140 рублів, паперовими десятками. Жінка саме тоді купала дитину і взявши гроші, поклала їх на стіл. Маленький синок Сечука узяв їх та геть чисто й порвав на кусні. Коли се углядів Сечук, то схопив хлопця та й кинув об землю так, що той на місці згинув. Жінка кинулась до хлопця, а дитину так і лишила в купі. Сам Сечук, коли побачив, якого лиха накоїв, вибіг зараз з хати. Жінка підхопила хлопця й поклала на лаві, а сама кинулась до маленької дитини, щоб виняти її з купі. Але воно вже було мертве, бо зачлинулось водою. Бідна жінка тоді побігла, щоб розшукати чоловіка, але не знайшла. Тільки другого дня его знайшли в стодолі, де висів на бантині.

— Никола Чайківский славнозвісний російський революціоніст, котрого перед кількома місяцями арештувала російська поліція, буде суджений тимп діями о зраду держави. Як звісно, ціла Америка слала петиції до царя з просьбою щоби його увільнили, але се на ніщо не придало ся.

— Філіппінці, котрих, як знаємо, Злучені Держави увільняли з під Іспанського ярма, щоби заложити на них своє власне ярмо, домагають ся тепер не-

залежності. Дня 21 червня в тамошнім парламенті ухвалено 57 голосами проти 15 домагати ся незалежності від Злучених Держав.

— Про околицю Старлей мало хто знає в Америці чи там в Злучених Державах, як та-кож і в Канаді, а то тому, що наші люди так довго дрімали. І дрімали були дальше але з приходом наших учителів збу-дились. В околиці Старлей за-снувалась Читальня ім. „Ідея незалежної України“. Збори відбулись дня 30 мая 1908.

Членів на разі вписалось 14 а вкладкою по 50 цнт. Одно-одно ухвалено, що Читальня має пренумерувати слідуючі часописи: Зі старого краю; Громад. Голос, Вістник і Свобо-ду, Канадійского Фермера, Че-рвний Прапор і Американську „Свободу“.

Федорук.

— Так зовиме право „Daylight bill“, силою якого в Англії праця денна має починати ся о годину скорше, як до сих пор, дізнало загального попєртя і є певність, що оно вийде в життя з днем 1-го цвітня слід-уючого року. Сей проект про-понує посунене усього годинників в Англії о одну годину, через що зискує ся довший день ро-бочий при деннім світлі а масам робітничим одну годину більше вільного часу в день. Однак для цілий наукових і для маринарки остане ся сама рахуба часу, що до тепер.

— Перед тижнем Англія по-кінчила мобілізацію своєї флоти в цілі відбутя маневрів. Ї се найбільша флота воєнна яку світ коли небув батив, позаяк складає ся з 301 воєнних кора-блів і 68.000 людей залогі. Денники виказують, що прим. Німці на найбільші свої морські маневри успіли зібрати всего 62 воєнних кораблів.

— Через помилку, чи неувагу желізничої служби дня 3-го с. м. дві милі від міста Кноб-постег, Мо. випали на себе два потяги при чім згинило 5 лю-дей а 34 покалічено.

— Після донесень часописий родина по пок. наміснику гр. Потоцьким має одержати титул князівський. Запитає хто, за що се? Гр. Роман Потоцький є пре-цінь фабрикантом горівки, отже має всі кваліфікації на галицько-го князя, Немає Галичина уре-гульованих рік, біда аж пишеть — та се віднесеньому урядові байдуже. Коли заіменує ся ко-гось нам князем, то сей „гонор“ мусить вистати на порожні жо-лудки, мусить вирівнати всі кривди, мусить змити всі вини центрального уряду!.. О, щасли-ва Галичино!..

— Убите селянина двірським лісничим. В суботу дня 20 чер-вня стрітив двірський лісничий Кароль Шмігельскі в двірськмі лісі в Чолганах, долиньського повіту, в Галичині селянина Юрка Петрова, зі стрільбою. Петров, побачивши лісничого, почав втікати, а той стрілив до него два рази і ранив его в пра-ву лопатку. Петров погіб на місці. Крім того лісничий ви-

стрілив еще два рази в чоло селянина в тій цілі, аби міг себе описати боронити, що селя-нин хотів на него напасти. І так тепер в Галичині, бачучи безкарність, перший ліпший по-сіпака починає мордувати наших людей. І дійсно лиш дивувати ся тій баранячій терпелivosti нашого народу.

— Общество ім. М Качков-ского — як донесать з Відня — одержало державної субвенції 40.000 К. Тих 40.000 Корон, се є Юдині серебреники, заплаче-ні галицьким нацапам за запро-дане народу і народної справи підчас послідних виборів, за боронене польської шляхти в ві-денським парламенті в часі де-бат над галицькими справами, і галі заплати за усі льокайські вислугування які цацапи віддали польській шляхті за послідні роки.

— Наука руської мови по у-горських школах. Минулого тижня порішн члорський па-рламент предложений міністром просвіти гр. Апонім, закон-проект про безплатну елемен-тарну науку шкільну. В додат-ковім розпорядженю до сего закона заявляє гр. Апоній, що кождий учитель мусить знати мову того народа, якого діти навчає. Через те в державних учительських семінаріях вчити муть учеників язика одної а тзв. національностей. Руської мови будуть вчити — як донесить „Наука“ в мраморшоско-с-гітський препаранді. З початком слідуючого року шкільного, буде там руська мова обовязкова по всіх класах. Тільки вчити її бу-дуть всего по дві години на тиждень. Нема чого одушевля-ти ся сего постановою, бо вона далеко не відповідає дійсним національним потребам угор-ських Русинів, всеж таки слід єи зазначити як один важний крок до ліпшого.

— На кораблі Wry Castle при-везено оноді до Нью Йорку 2.000 фунтів волося добутого з голєня голов хінських проступників в Хінах. Тепер се волосє переро-блене буде украшати голови американських красавиць.

— Дипломатичні відносини поміж Злученими Державами а республікою Венесуєля ком-плетно зірвано. Репрезентант Венесуєлі дня 9 го с. м. замкнув свій департамент і опустив Ва-шингтон. Однак дипломати суть тої гадки що нема най-меншої обави війни. Рівнож Ве-несуєля зірвала дипломатичні зносини з Голандією з якої сторони рішучих кроків нале-жить очікувати леда хвиля.

— Републіка в Сочи. Дуже мало людей знає про се, що в часі послідної революційної горячки в Росії на березі Чор-ного Моря повстала республіка в місті Сочи, якої епілог роз-гріває ся тепер перед судом, де стає 112 людей яко обжадовані а 300 людей в характері свід-ків. При кінці падолиста м. р революційний комітет захватив, управу міста в свої руки. В ко-роткім часі випало поставити перед суд поліціянта, який на-мавляв людність до розруків Суд зложений з представників

люду засудив його на вигнане, однак сторожа, яка мала засу-дженого вивести поза границі міста по дорозі вбила його. В пару день уряд революцій-ний дістав 1000 карабінів і те-пер розпочав формальну війну з залогом. Розпочато обдяганє залогі в касарнях, які револю-ціонери бомбардували з одної армати. Війско по пару днях мусіло здати ся. До перва в тиж-день прибули під місто воєнний корабель з перевозовим, яких залогі положила конець неза-висимій республіці.

ПОВІДОМДЕНЕ.

Сим подаю до відомости всім членам бр. ч. 217 Соед. в Smoke Run, Pa., що я виступив з сеї організації, тому, що на чолі єи стали люди котрі упали на найниший ступень мораль-ности.

В справі згаданого братства особистих поясень не даю нікому.

Н. Джмелик

бувший член і секр. ч. 217.

ПЛЕЗЕНТ ВАЛІ, ПА. бр. сьв. Арх. Михайла від. 80 подає до відомости, що 19-го с. м. о 1-й год. по пол. відбуде ся півріч-ний митинг. Вибір нового уряду.

Неявивший ся член заплатити 25 а урядник 50 цнт. кари.
А. Кривоніс прдс.
І. Кльованіч секр.

Артист-маляр з Галичини, рік в Америці, виконує всі роботи церковні, малює церкви, образи, золотить і відновляє іконостаси, олтарі, кивоти, і т. д. По-ручає ся Вєс. Духовенству і братствам церковним. — 3 глибоким поважанєм:
M. SNIATYNSKI 2-й „SVOBODA“ 184 Hudson Str., New York.

Болючі крижі і члени

тратять біль і штивність після кількохразового натєртя

Д-ра Ріхтера

Нотвичним

Пейн Експелером

Фаміліїне средство вживане по многих краях як лік проти Руматизму, Сіттики, Болю в боці, Невралгії, Болю в горлі і грудях, Болю голови і зубів.

Продають по всіх аптіках по 25 і по 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ЗА ЧЛЕНА!

ВІДОЗВА

до всіх філадельфійських Русинів греко-натолицного обряду.

П. П.

Як відомо Вам, чесні парохіяни, то в нашій па-рохії від довшого часу має місце великий непорядок, за котрий винувати належить нікого иншого, як лиш парохіальний уряд. Не буду тут наводити всіх шкан-далів, які діють ся в нашій парохії сьв. Михайла, бо кождий парохіянин знає про се дуже добре, однак наведу тут дещо з важніших.

Кождий, хто був на річнім засіданю минушого року, певно знає, що тогди ухвалили парохіяни, щоби церковний чартер змінити, бо він недобрий для парохії, лиш добрий для Братства сьв. Михайла, а парохія повинна і мусить мати свій окремий па-рохіальний чартер. Уряд парохіальний до сеї пори не зробив з тим цілком нич. Рівнож ухвалено на річнім засіданю, щоби Преосвященного Владика прийнято за голову Церкви, а так само, щоби зробити Іх опіку-ном маєтку церковного. Уряд так само і з тим нич не зробив. Чому не зробив, запитаєте? Чому не мав виконати волі народа? О то конечно ми їх маєм запи-тати і мусим жадати від них відповіди ясної. Тим-часом я відповім тут, що они тому не виконали волі на-рєда, бо самі хочуть бути головами. І ми маєм на то дозволити?

H110

О ні! Сто раз ні! Вже найвижша пора, щоби зро-бити з тим всім порядок! Дорогі Братя парохіяни! Не думайте, що може хочемо робити роздор. Того не хочем ніколи! Нам не треба діяти ся, а противно ми можем і повинні всі разом дбати о добро Христо-вої Церкви. Тому запрашаєм всіх парохіан і взагалі всіх Русинів греко-католиків, щоби зійшли ся на спільну нараду та завчасу зарадили злomu.

Зібране відбуде ся в неділю, дня 19-го липня точно о 3 й годині пополудни в New Academy Hall 523—25 S. 4th Str. Philadelphia, Pa., на котре запрашає

Комітет:

І. Кречковский.

Е. Буката.

М. Мацовский.

Т. Бучацкий.

М. Довбенко.

І. Вільчинський.

М. Суходольский.

О. Беднарчук.

Справозданє із Х-ої головної Конвенції „Р. Н. Союзу.“

В минулому тижні від 7 го до 10 го липня від була ся, як відомо, в Філадельфії Х та головна Конвенція Р. Н. Союзу. Яко секретар сеї Конвенції я вважаю своїм обов'язком згадати на сторінках „Свободи“ докладне справозданє із неї таї загалом поділитись з шановними членами Р. Н. С. сими враженнями, які ся Конвенція на мене зробила.

Одже до речі.

На дні 7-го липня, по 8-й год, з рана заповнилась невеличка церква св. Михайла при 9th. and Buttonwood str. переважно громадою сьвоточно прибраних людей із синьо жовтими кокардами пришивленими на лівій вишіві звертаних одожд. — Се делегати — посла, що з'їхали ся з різних кінців великої Америки на конвенцію — союзу Р. Н. Союзу. В церкві стояла Служба Божя, яку в цілій красі і пишноті нашого обряду служив Преосьв-ий Архієрей Органський в асисті Духовенства; првостоящими були о.о. Чижович і П. Лучечко, а діяконували о.о. Й. Чаплавський і А. Улицький. На хорі співали прекрасно супроводжений ад hoc молодий „Боян“ із Jersey City, N. J., під вмілою управою тамошнього диаконучателя п. Андрея Гелі. По Службі Божій виголосив проповідь сам Владика, і тому, що ся проповідь була дуже характеристична, я вважаю не зайвим передати тут коротесенький її начерк. У своїй проповіді порівняв Архієрей оучасне положенє нашої церкви і народа в Америці з тим ставом річий, який був за часів дійствования Христа на землі між народом жидівським. Тоді стояли ворожо проти себе два відмінні сьвіти, дві партії. З одного боку горді, бундючні, самозлюбні, лицемірні і засліплені. Садукеї і Фарисеї, що задержали ся лише букви Мойсеевого закона таї дбали о чистоту обрядовости, по їхні серця залагало цілковите вісупте, моральне ледарство. Та проте вони були панями ситуації і вважали себе представниками євнаної і народа; в них була сила, вплив і значіне. Проти сего могучого табору станув Христос із своїми 12-ма Апостолами. І змалювавши плястичними чертами, сі високі моральні пркмети, якими визначалась ся друга партія, представив достойний проповідник сю великанську, нерівну борбу, яку Христос із своїми 12-ма Апостолами мусів зводити із протияною собі партією... І хоч засліплені Садукеї і Фарисеї удалось в кінці зорсі підкопати повагу Христа між народом знеславити Його рід, збезчестивши Його сьвятість, висьміявши навіть Його бесіду, посудивши Його о звязь в Вельзевубом, хоч сі Садукеї і Фарисеї допровадили врешті й до сего, що Христа засуджено на смерть, та проте справи Христової вони не убили бо Апостоли одушевлені і загріті жаром любови до Христа, посьвятившись всецїл, великій, знеслїй ідеї, маючи сьвідомість цілі і кладучи своє жите за правду, перемогли сьвіт і утвердили діло Христове так, що днес по тільки століттях ніяка ворожа сила не може ним захитати. Гордіня-ж та засліплене Садукеїв і Фарисеїв довела до страшного проливу крови, до заглади церкви, до загуби жидівського царства. „На таких Апостолів правди, сьвітла, любови і посьвати для ведикої ідеї я покличу днес Вас, панове делегати Р. Н. Союзу“ сказав Владика.

Ну, а хто-ж творить партію гордих, користолобних Садукеїв і Фарисеїв у нашій церкві в Америці під теперішню пору? „Хоч Архієрей не висказав сего отверто, то проте із представлена річи всякий ясно бачив, що до сеї старинної партії Садукеїв і Фарисеїв, з якою Христос і Його 12 апостолів мусїли завзятю воювати, підходять у нас тепер йота в йоту ріжні перевертні із „Соединенія“, „Общества“ etc., людці, що ведуть нашу церкву і народ до погибелі, які одже відграють у нас таку самісеньку роль, яку відгравали Садукеї і Фарисеї у народі жидівським...“

Відтак говорив Владика обширніше про значіне організацій в житю народа, про вагу самопомочи в наших часах, давав свої батьківські вказівки, як такі організаці повинні виглядати, щоб могли числитися на розвиток і успіх, підносячи особливо з натиском, щоб в основу таких організацій класти Христовий закон, кола вони мають бути здорові, тривкі і правдиво поступові... Вкінці желав Владика Конвенції як найкрасших успіхів і благословив всіх на добре діло.

Ся проповідь Владика своїм добірним, до вимоги хвилі пристосованим змістом, виголошена в питоменому нашому Архієпископів краснорічностю і запалом, пронизана наскрізь якоюсь невимушеною сердечностю і щиростю приковувала увагу слухачів, не реконувала розум і доторкалась найніжніших почувань людського серця, викликувала якесь таємне хвилюване в груди а рісні слюзи в очах — словом, вона була під кожним зглядом ein Meisterstueck. І коли в житю чоловіка трапляють ся від часу до часу такі хвилі, які немов в'орюють ся в память і котрі чоловік з найбільшою приємностю пізнійше собі пригадує, то певно до таких незабутніх хвиль належати-ме

і слухавє проповіді нашого Владика на отвореню Конвенції Р. Н. Союзу. Справді лише мистець слова і знаведь людських сердець потрафить так говорити.

П проповіді, відслужено ще танакиду за помершими членами Р. Н. С. і на сім закінчили ся церковні торжества.

Сейчас по Богослуженю удали ся делегати до конвенційної галі „Harmonie Hall“ при North 11th and corner Brandywine Str. на коротке за ідане, на яким председатель Р. Н. С. п. К. Карчів заявив, що головний уряд Р. Н. Союзу іменував на своїм останнім засіданю Іх Преосьв-енство Стефана Сотера Органського покровителем і першим почетним членом. Коли сю резолюцію піддав председатель під голосованє Конвенції, всі делегати немов на даний знак повстали із своїх місць, галі залунала неумовкаючими оплесками, окликам „Славно“ не було кінця.

Коли так внесок іменуєчий нашого Архієрея почетним членом Р. Н. С. перейшов одностолсно, по прошеню Його із канцелярії приходства св. Михайла до галі і коли Владика появи ся на естраді, привитали Його делегати знова повстанєм з місць і гримками оплесками. По відповідній короткій промові вручав тепер председатель п. К. Карчів Преось-му Сотерови грамоту почетного члена, заявляючи при тім радість, що перший репрезентант руської церкви і народа в Америці стає покровителем і першим почетним членом Р. Н. С. та вніс Владикаї многолітствіє, яке відсьцівав хор на батькові підуправкою згаданого вже в горі п. А. Гелі. — Тепер забрав слово сам Архієрей і зворушений до глибини душі такою несподіванкою, дякував Конвенції за оказану йому честь, вказуючи на те, що се перша щаслива хвиля, яку переживає він в Америці; загалом бесіда Його була змісту патріотичного, а говорив щиро і отверто, як свій між своїми, обіцяючи вкінці із своєї сторони моральне поперте Р. Н. Союзови, заявив Владика, що від тепер стає не тільки почетним Його членом, але також членом дійстним.

І залунав на галі народний імн „Ще не вмерла Україна“ і Архієрей разом з делегатами удав ся на спільний обід, що серед фаміліїної атмосфери та живих розмов продовжав ся півтора години.

Годилоб ся мені ще тут сказати, як виглядала грамота, вручена Владикаї, як почетному членови Р. Н. С., тому одначе, що фотографічна знімка буде поміщена в своїм часі у „Свободі“, а тоді її опишу, щоб тим способом читачі могли ліпше зрозуміти, що вона представляє.

В тім самім дні о год. 4-й по полудни председатель п. Карчів отворив Х-ту головну Конвенцію Р. Н. С., покличуючи на основі прислугуючого йому після статутів права о. Льва Левицького на председатель сеїж Конвенції. Серед загального вдоволення делегатів приняв о. Лев Левицький сеї почетний уряд і по короткій молитві відкрив Конвенцію довшою промовою, в якій підніс значіне сеї Конвенції під теперішню пору, коли розпалілась борба в нашій церкві і народі, в якій висказав надію, що ся Конвенція не піде сею дорогою, якою звикли йти конвенції иньших організацій, що приносять нам лише сором перед чужинцями, но що делегати як люди інтелегентні і дбайливі о добро Р. Н. С. будуть поводити ся на конвенції так, що вийде вона на славу руського народа в Америці. — Потім оголосив председатель ось такий регулямін на час Конвенції: 1) Кождий делегат мусить точно являти ся на засіданя 2) Делегат не може опускати конвенції без важної причини і без призову президії. Кара за першим разом позбавлене слова на найближнім засіданю; за другим разом: утрата дієти. 3) Делегат може забирати в одній і тій самій справі лише 2 рази голос не на довше як на 5 минут. 4) Ніхто не сьміє другому переривати в бесіді, лиш кождий мусить зголосити ся по слово до секретарів і говорити аж тоді, коли прийде на нього черга. 5) Делегати не сьміють один одного ображати. 6) На Конвенції не сьміє бути криків і галобурд, а з не делегатів лиш сей, кому президія дозволить. Делегати мусять заховати перебіг конвенції і її ухвали в тайні доти, доки не появить ся офіційне справозданє в органі, щоб сим робом оминутися всякі можливі теревені, які моглиб опісля підкопати вороги таї обернути їх на шкоду Союзу.

(Дальше буде.)

Танець медведя.

Посьята гр. А. Потоцькому.
(З польського переклав О. Л.)

Зловив циган медведя,
взяв на ланц і так водить.
Із циганського горя
хтож його освободить?

Циган ситком термосить
і показує буки.

„Мусиш, хамський дикуне,
танцювати, знати гарні
штуки!“

Так пан циган кепкує,
Ланцом рве і термосить,
„Вуйко“ мечесь, бурмоче,
то знов: „змилуйтесь!“

[просить...]

Ніхто не жаліє, ніхто не
боронить,
раз за разом падають панські

[буки.]

Тягне циган медведя від
місця до місця
на плюгаві, танцюристі муки

Бідний „вуйко“ в неволі
як уміє танцює,
але лють він і пімсту
в своїм серці вже чує!

Та скінчилась наука.
Щезли буки і пруті.
Стрясєсь сито—вже й танець
таж так мусїло бути!

Водить циган медведя,
водить в міста у місто.
Тут нам видурять гроші,
там солодке тісто.

Заробляє медведем,
хоч тей стогне і гнеть ся.
Все в пан цигана найдем
ковбасу, оселедця.

Скінчив „вуйко“ науку,
але вічно сумує,
Зате знов бере буки
і знова голодує.

Думав „вуйко“: як вивчивсь,
то готов вже на пана!
За думки ті у „вуйка“
ціла спина — як рана.

Та скінчила ся мірка.
„Нехай гине поганець!“
Сказав собі „вуйко“ і

[скачів]

в паном-циганом в танець.

Лабами цигана гладить,
— тріщить циган, „вуйко“

[сбїймає!]

Жартів, границі в любови
Нині медвідь наш не знає!

* * *

Як той циган з медведем
бідним поступає,
так і пляхта для хлопства
чутя — серця не має.

Ловлять хлопа в свій мотуз,
солоденька їх просьба,
а як просьба не вдасть ся,
то є підступ і гровьба!

Як ось при виборах було се,
Аж сьмішно згадати.

Здавалось, що хамську руку
пани будуть цілувати,

щоб тільки на ясного пана
від хлопа голос дістати,
Яка їм користь з того,
не треба і казати.

Як медведя сунуть вас
вони ланцухами

а тоді пан крикне:
„Гей, танцюй нам, хаме!“

Вчите ви нас, пляхто,
ось так танцювати,
та пора-б і вас вже
в танець спробувати.

Як цигана „вуйко“
лабами вчепив ся,
такий і вам, пляхто,
вже кінець годив б ся.

Скільки від вас кривди
хлоп мусить зазнати,
о тім вже не треба
тут навіть казати.

Не далеко йти нам.
І до ліса стане.

Кілько відси кривди,
маєш, ясний пане?

На лапах громадських
край ліса полкеш.
Що нам шкода відси,
ти о тім не чуєш?

В бідній хаті хлопській
і люди такі же;
вийдуть на свій загін,
нужденне їх збіже.

Садять — сіють люди,
день і ніч гарують, —
заяці і серни
всю з'їдять, стратують.

Столочать всю збіже,
з'їдять всю капусту.

Ти з того сьмієш ся,
бо твій заяць тлустий!

Стрілять хлоп в зьвірюку
не питається далі.

Він за се відсидить
місяць в криміналі.

А піде на скаргу,
чоботи відруть ся,
а права для хлопа
ніде не найдуть ся!

* * *

Як медведи вело ся
в циганського пана,
так і нам хлопам жаветь ся
у „ясного“ пана.

Возьмеш прутик в його лісі,
вже провина груба!
Криміналом тут платять ся
за ягоди й губи.

Чи ж то Пан Біглиш одному
дав весь ліс і зьвіри?

В нас усьо йому належить
без краю, без міри.

Погадай лиш, ясний пане,
буде бг карати!

Погадай: ти сам остав ся,
без тата, без брата.

Бій ся ж кари Господньої,
щоб не впадала вчасно!

Як в сім'ї твоїй вмирили,
аж слухати страшно.

Покарав Господь їх криво
як хлопських тиранів.

Уважай тепер на себе,
ясний графе — пане!

Перестань разжити з кривди
Одно — друге літо

гнеть минеть ся, буде треба
працяти ся з сьвітом.

Остануть ся ліси, добра, —
заяць в поли скаче...

Ти гадаєш: найду небо!
Ні! — пекло гораче!

А ще перед людем пеклом
месть і пімста люду,

бо прийде на всіх тиранів
час нашого суду!

Спомяни хоч маму,
паню Катерину.

Одна вона серце мала
на усьо родину.

Най змінять ся пане графе,
гнеть твоя натура!

Спомяни лиш при нагоді
братчика Артура!

Най чужа буде робучим
твоя лють запекла!

Через біль їх, муки й слюзи
веде шлях до пекла!

Селянин

з хшанівського повіту.

Сі вірші беремо з календаря
„Wienca i Ryeczki“ з 1896 р.
Як видко, польський селянин
вищим духом передвидів смерть
гр. Андрія Потоцького.

„СТРАЙН“

Бр. сьв. О. Николая на Еант
Buffalo устроє Театральне
Представленє „Страйк“ Сценіч-
ний образ в 3 діях з життя хлі-
боробів в Галичині, котре від-
буде ся в суботу дня 18 липня
1908 в Orient Hall, 1232 Love-
jowy Str., corner North ogden,
Buffalo, N. Y.

ОСОБИ:

Вокман Підкаменчя... п. Е. Форостій
Решетий... п. Р. Заричний
Наступає його дочка... п. А. Гольовська
Маруся по а. Н. Ц. ... п. А. Лешук
Іван жид, поміщик... п. Е. Косій
Семен акад... п. М. Буртинський
Василь госп... п. І. Микитюк
Василь его жінка... п. А. М. Слободська
Никола мол. пар... п. Л. Буката
Матій... п. С. Прислівський
Мордко арендар... п. М. Кравчук
Павлушко школ... п. О. Граньків
Юрко... п. В. Мальчуг
Жандарм... п. Д. Букана
Річ діє ся в Галичині, на селі.

Ціна тікетів: Мужчина з да-
мою 50 цнт., самотний 35 цнт.

Початок точно о годині 7.30

вечером.

По представленю Баль

Просить ся усіх Буффальча-
нів як також з плейзів взяти

участь в Представленю і Бально
при чім кождий пригадає собі
давнє жите на селі, і натішить
ся без міри.

За добру забаву ручить
Комітет.

Книжки

Які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка 15 ц
Англія та пустельники і т. п. 15 ц
Біблія велика 2 дол.
Борба клас і чому робітники організують ся 15 ц
В Старім і Новім краю 25 ц
Грихі мільйонерів і т. п. С. 7. 15 ц
Дещо з історії православної місії в Америці 10 ц
Дещо про зв'язи 30 ц
Дві левади і т. п. С. 5. 15 ц
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6 15 ц
Драгоманів 25 ц
Емігрант 15 ц
Жовнір 10 ц
Журавлі 10 ц
Життя Ісуса Христа 1.50 дол.
Життя зарібки, організації і т. п. в С. О. Л. жавих 15 ц
Земельне питання 15 ц
Зуб за зуб 10 ц
Казки про Жидів 15 ц
Історія Русів з образками 10 ц
Капітал і праця 15 ц
Книжки Рахункова 10 ц
Казки про Жидів 15 ц
Марія 10 ц
Многострадалий народ, огляд історії українського народу 20 ц
Навернений Грішник 20 ц
Народний рух австро-угорських Русинів 15 ц
Новий Завіт 2 дол.
Образки і загадки 10 ц
Оповідання 15 ц
Оповід. про задріх богів 10 ц
Про відступників від рос. православія 10 ц
Про нутро землі 25 ц
Підземні скарби 25 ц
Покуса 10 ц
Псалтир 1 дол.
Релігійні віровання старинних народів 20 ц
Розмова Поляка з Русиним 10 ц
Смерть 10 ц
Стародавні казки та оповідання 15 ц
Степові люди 15 ц
Страйк 20 ц
Стрилий на смерть, робітничая драма 15 ц
Товариска ворожка 15 ц
Унія в Америці 20 ц
Хто з чого живе 15 ц
Які то є люди на землі, з 20 образками 50 ц
Як мужик ходив до царя правди шукати 15 ц
Через кордон 15 ц
Якої нам треба науки 5 ц
Руско-англійський тлумач 60 ц
Польско-англійський тлумач 60 ц
Холмиди 15 ц
Молитвенники в красній оправі
Бог Надежда моя 2.50 дол.
Хліб Душі 2.50 ..
Druh Duszi 1.50 ..
Druh Duszi (в звич. опр.) 75 ц
Молитвенник малий 1.50 дол.
Висіць 1.50 ..
Зборник 2.30 ..

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні 10 ц
Книжочки братські 10 ц
Метрики хрещення 3 ц
Метрики шлюбні 3 ц
Метрики смерті 3 ц
Поминки померлих душ 10 ц

Центрі на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Frank Posluszny

Готельний

Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво доводить до дому, не треба носити на плечах.

Телефони:

Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South

1109 Carson St.

PITTSBURG, PA.

ФАРМИ НА ПРОДАЖІ!

250 акрів, дім 8 кімнат, стодола, стайні, сад, корівник коштує 2 6000 дол.
170 акрів, дім 6 кімнат, сад, діє і по ле, ціна 1 000 дол.
61 акрів, дім 6 кімнат сад 7 000 д.
42 акрів, етор, дім 9 кім., великий сад, стодола, стайні, ціна 3,300
46 акрів, дім 4 кімнат, стайні, стодола, сад 700 дол.
260 акрів, дім 5 кімнат, 200 овочевих дерев, ціна 3,200 дол.
98 акрів, дім 9 кімнат, усі будинки 50 овочевих дерев 1,200 дол.
110 акрів, дім 4 кімнат, сад 1,300 дол.
50 акрів, дім 4 кімнат, сад 710 дол.
106 і пів акрів, дім 6 кімнат, сад 700 д.
12 акрів, дім 4 кімнат, 40 овочевих дерев, ціна 300 дол. 23—35
Усі ці фарми лежать в стейті Вирджинія і мають поле, діє і овочеві сади. Голосите ся о більшій відомості до:
JOHN JELINEK
1116 Pine Way Braddock, Pa.

Одинокий руский адвокат, і нотар на цілу Америку
Донтор прав
ЮЛІАН ЧУПКА
Консулярний комісар.
Помогає у всіх справах в Галичині Процесу спадковій і ґрунтовій. Відбір грошей від довжиків. Справа військової Спиритизму контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроваджує інстабуляції і всі інші гіпотечні.
3 N. Main Str., WILKES-BARRE, PA.
Адрес поштової: JULIAN CZUPKA, L.L.D.
P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA.

\$3.50. Різка спеціальність! Ми закупили за готівку цілий фабричний запас сукні до двох за дуже низькою ціною. Ці години були продані по 15-00 дол. однак ми тепер продаємо їх по 3-50 дол. Маємо на 20 літ тривалу позолочену коверту Годинки сукні мужські або дамські, гарантовані на 20 літ і висаджувані цінними каменями. Показують час як най докладніше і тому єть поручені усім тим людям, котрі працюють прих. при великих. Таке годинку вислаємо за одержанні 3-50 дол. або пославемо через експрес на С. O. D. 3-50 дол. і оплата експресу уповноважене кожного до виключної власності годинки. Оплатити її можна ще перед відправкою. ДАРИ гарний позолочуваний годинник з брелоком до кожної годинки. Пишіть докладний адрес: R. A. FRETER & Co., 52 Dearborn Str. Chicago, Ill. (41—44)

ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА, з багатьма образками. Містить в собі гумористично-сатиричні етюди Чалого і етюди з творів С. Руданського. Се друге, збільшене об'ємом, видане. Хто хоче насміятись і зацікавити до читання других, нехай приплатить 35 цнт. на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK
Капітал і Надлишки \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, проше шифкарти, виробляє контракти, полагожує справи військової, а від аложе-них грошей платить 4 проценти.
Банк сей затверджений губернатором стейту.
Розмовляйте в нім по руски.
Co ner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 40-08
Офіс отворений від 7-ої рано до 8-ої пополу-д. В неділі від 10-ої год. рано до 12 полу-д.
24 Elizabeth Street, Derby, Conn
Всі РОБОТИ ГАРАНТУЮТЬ СЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

Junior Typewriter
Ціна \$15.00.

JUNIOR МАШИНА ДО ПИСАННЯ є машиною найновішого винаходу і друкує так скоро і гарно, немаче найліпші машини. Має універсальні клавіші, як і машини, що коштують 100.00 дол. або і більше. Писати на ній можна 80 слів або і більше за мінуту. Ніка інша машина не є в силі так довго тривати, як ця, позаяк зроблена є з невичайно твердої сталі. Велючина машини вноситься 21x10 дюйм. Папір мож унівати в довжину 8 і пів дюйм. Має 84 букви і знаків — отже значно більше, як машини по 100.00 дол. або і дорожній. Валець в буквах легко зміняє ся і в сей спосіб на сій машині можна друкувати ріжними мовами. Складає ся она з 189 поодиноких частин і важить 3 і пів фунта. Вкладає ся в не-звичайно гарний, скріпний футурал, який можна носити або в руді або в кишені. Машина ся є невичайно пожиточна і потрібна кожному чолові-кови — а за таку ціну — то так, як даром.
Масю на складі ріжних множеств аніших, ріжного рода машинок до писання і друкування почавши від 85 центів до кількох доларів. Хто при-шле нам свою точну адресу дістає даром гарний, ілюстрований ціник машини до писання та інших товарів разом з брошурою про електричність, як її уживати, а спеціально як при її помочі лічити ся в ріжних науках.
Товар посилає ся до всіх частин світа. Наші гроші нові не жа-даємо в гору, але хто приплатить нам 1.00 дол. або і більше, то ми сейчас ему вышлемо жаданий товар, а решту гроші можете доплатити, наколи жа-даний товар надійде експресом.
ATLAS TRADING ASSOCIATION, DEPT.
P. O. Box 722, Philadelphia, Pa. U. S. A.

Накладом „СВОБОДИ“ вишили Папері листові.
окрашені гарними винетами і пор-третами наших руских геніїв — Шевченка, Драгоманів, Франко, Лисенко і Богдан Хмельницький. Продає друкарня „Свобода“ по ціні 50 пент. за 25 штук. Адрес: „СВОБОДА“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

РУСИНИ! Сам хочете дістати до-бру і шану домовину і щоби похорон виносив Вас як на-шнього, удайтесь до:
JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52—2.
„ „ House 18—2.
А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.
Капітал \$50.000.00. Надлишки черозділені зиски \$93.000.00
Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк Скулких Кавіті.
Проводить загальний банківський бізнес. Видє міжнародні моти ірлери, драфти і пересилає гро-ші до всіх частин світа Позичає гроші на реальності. Депозити зго банку подвоїлись протягом останніх 5 літ і вносять тепер \$500.000.00.
Гроші пересилає через фірму Clauch Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Стефан Рябєць
має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має також добре заряджену гресерню.
— СПРОБУЙТЕ! —
Mahanoj Plane, Pa.

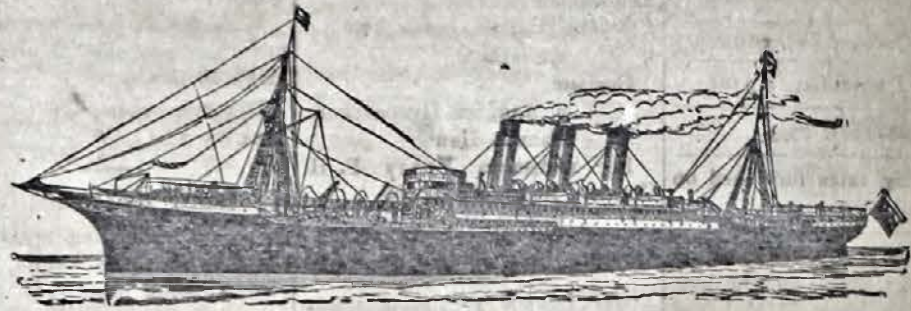
Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
Можна его бачити в офісі: від 8-ої до 10-ої год. рано, від 2-ої до 4-ої попол., від 7-ої до 10-ої вечер.
Old P'hone 1269—B

UNION Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackawanna Ave.
SCRANTON, PA.
Найліпше місце, де можна купити шиф-карту до старого краю, як також пере-слати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по тій ціні.
Дасмо також позички на моргч. 42

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.
Лічить всілякі хвороби, жіночі, мужські і діточі — совістно.
Виліченє, если можливе, га-лантує.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудня,
від 7 до 9 вечер.
4. 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA

Агенція Корабельна і Пересилка Грошей

Зайнкорпорована в Стейті Ю Дмерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Ся Контора запагоджує спідуючі справи:

- 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найкорше.
- 2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також в краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
- 3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом консуля; перепроваджує процесу спадкові, інстабуляції, екстабуляції, колектую гроші і взагалі перепроваджує всякі інші справи зі судами і старокравими властями при помочі звисних старо-кравих нотарів і адвокатів.
- 4) Полагоджує справи військової, як: увільненє від асентрунку, військової кон-тролі, увільненє від вправ і т. п.
- 5) Виробляє паспортти для ситизенів виїздяючих до краю.
- 6) Дасє поради в процесах против компанії в разі каліцтва, смерті, несплатченя пайди і в других правних американських справах.
- 7) Мінєє гроші — старокраві на американські і американські на краєві після біжу-чого курсу.

Крім сего Дирекція готова служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознайомлені з містом. Вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків.

З поважанєм

Дирекція:

Г. Дзядиц предс., А. Садка місто-предс.,

Х. Курчів кас., С. Ядловський секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULZ,
Ханіккер і будівничий.
Всі роботи полагодує сей час і точно, як також подає ціни на всілякого рода роботи. 36
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Р. Н. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надлишки 120.000.00 дол.
Депозити вище пів мільона доларів.

Се NATIONAL BANK чар-терований Урядом Злучених Держав і під безпосередню кон-тролем тогож уряду.
Є се одинокий Банк в Шенан-доа, Па. що має свій власний будинок, в яким містять ся почта. Вкладає гроші до того Бан-ку а даєтє від них процент. Банк сей вшлатує що року тисячі доларів проценту своїм коштумерам, котрі мають в нім свої гроші.
Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank на розі улиці Мейн і Лойд, Shenandoah, Pa.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ПІЙТЕ ПИВО НА КРАЄВИЙ ОПО-СІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по- Голова від него коштує сего пива, ніколи не болять, то иншого вже не боєсть адровне і буде пийти. поживне.

НЕ ТРЕВА ЕГО ЗРЕПТОЮ ХВА-ЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
485 to 488 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

TELEPHONE 2043 WORTH.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
302 BROADWAY, Suite 1306,
NEW YORK.